

Öhrlings

PRICEWATERHOUSECOOPERS

Revisionsrapport

Bilaga 2

Granskning av årsredovisning 2008

Klippans kommun

Mars 2009

Karin Andersson, revisionskonsult

Anna Eriksson, revisionskonsult

Jean Odgaard, certifierad kommunal revisor

Sven E. Rosén, auktoriserad revisor och certifierad kommunal revisor

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Inledning	4
2.1	Bakgrund	4
2.2	Revisionsfråga och metod	4
3	Granskningsresultat.....	6
3.1	Förvaltningsberättelse.....	6
3.1.1	Översikt över utvecklingen av verksamheten.....	6
3.1.2	Investeringsredovisning.....	8
3.1.3	Driftredovisning.....	9
3.1.4	Balanskrav	10
3.1.5	God ekonomisk hushållning	11
3.2	Resultaträkning.....	12
3.3	Balansräkning	13
3.4	Finansieringsanalys	15
3.5	Sammanställd redovisning.....	16
3.6	Redogörelse för tillämpade redovisningsprinciper.....	17
3.7	Nämndernas redovisning av sitt uppdrag	18

1 Sammanfattning

Vi bedömer att årsredovisningen i all väsentlighet redogör för *utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen*.

Årets resultat

Det är positivt att både kommunens och koncernens utfall framgår av resultaträkningen, då bolagen är en betydande del av den kommunala verksamheten. Av resultaträkningen framgår inte hur utfallet förhåller sig till 2008 års budget, vilket revisorerna anser ska framgå.

Årets resultat är positivt med 11,7 mnkr. Nettokostnaderna och finansnettots andel av totala skatteintäkter har marginellt minskat från 98,4 % 2007 till 98,2 % 2008. Nettokostnaderna ökade under 2008 med 5,4 % och totala skatteintäkterna med 5,8 %.

Med tanke på att den kommunala redovisningsmodellen fokuserar på en rättvisande resultatredovisning är det angeläget att kommunstyrelsen, enligt god redovisningssed, ser till att intäkter och kostnader som hör till redovisningsåret tas med. Under 2008 har betydande brister framkommit då inte den fullständiga kostnadsbilden har redovisats.

Balanskravet

Vi instämmer i kommunens bedömning av att balanskravet uppfyllts.

God ekonomisk hushållning

Revisorerna bedömer att Klippans kommun kan anses uppfylla kraven på god ekonomisk hushållning avseende fullmäktiges finansiella mål och verksamhetsmål.

Nämndernas redovisning av sitt uppdrag

Vi anser att nämndernas redovisningar i stort sett redovisar utfallet av årets verksamhet i förhållande till fastställda mål och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Revisionen bedömer att redovisningen till viss del är strukturerad på ett sådant sätt att den är relevant och svarar mot de styrsignaler som framgår av budget 2008.

Information om kvalitet och måluppfyllelse finns i varierande grad i verksamhetsberättelserna från respektive förvaltning. Där återfinns i första hand en redovisning av prestationer. Kopplingen mellan ekonomi, prestationer och kvalitet är svag.

Analys av orsaker till redovisad budgetavvikelse och genomförda åtgärder redovisas för alla nämnder. Analys avseende underskottet inom barn- och utbildningsnämnden behöver utvecklas. Vilken volymutveckling som avses inom socialnämndens handikappomsorg kan också förtydligas.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

I den kommunala redovisningslagen (KRL) regleras externredovisningen. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering. Kommunstyrelsen ansvarar enligt kommunallagen för årsredovisningen.

När det gäller nämndernas redovisning, ska den enligt kommunallagen utformas på det sätt som fullmäktige bestämmer.

2.2 Revisionsfråga och metod

Revisorerna har bl a till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift är syftet med granskningen av årsredovisningen att bedöma om den är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning och i enlighet med normgivning, främst från Rådet för kommunal redovisning. Granskningen som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.

- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande.

Med rättvisande räkenskaper avses fullständighet, riktighet, existens, tillhörighet, periodisering, värdering, äganderätt och förpliktelser samt innehåll och presentation.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- finansieringsanalys
- balansräkning
- sammanställd redovisning.

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Vi har även bedömt kommunens ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnaden av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om.

Vidare har vi också inom ramen för granskningen av årsredovisningen bedömt nämndernas redovisningar av hur de fullgjort sitt uppdrag från fullmäktige.

Granskningen har utförts enligt god revisions sed. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

Rapporten är sakgranskad av berörda tjänstemän.

3 Granskningsresultat

3.1 Förvaltningsberättelse

I KRL kap 4 framgår det att kommunen skall upprätta en förvaltningsberättelse. Förvaltningsberättelsen skall innehålla:

- *en översikt över utvecklingen av kommunens verksamhet (KRL 4:1)*
- *särskilda upplysningar om de anställdas sjukfrånvaro (KRL 4:1 a)*
- *samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet (KRL 4:2)*
- *en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten (KRL 4:3)*
- *en redovisning av hur det negativa resultatet skall regleras (KRL 4:4)*
- *en utvärdering av mål för god ekonomisk hushållning (KRL 4:5)*
- *sådana upplysningar som avses i KRL 4:1 skall också omfatta sådan kommunal verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer (KRL 8:1).*

3.1.1 Översikt över utvecklingen av verksamheten

Vi har granskat att förvaltningsberättelsen lämnar tillräckliga uppgifter om:

- obligatorisk information i enlighet med KRL och RKR:s rekommendationer
- sådana förhållanden, som inte ska redovisas i balansräkning eller resultaträkning, men som är viktiga för bedömning av ekonomin
- händelser av väsentlig betydelse som har inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut
- förväntad utveckling
- väsentliga personalförhållanden, bl a den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaron
- annat av betydelse för styrning och uppföljning.

Bedömning och iakttagelser

Förvaltningsberättelsen är överskådlig, välstrukturerad och informativ. Vi bedömer att förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar i allt väsentligt överensstämmer med kraven i KRL. Vi menar att rapporteringen i huvudsak är strukturerad enligt de styr signaler som framgår av årsbudget.

Förvaltningsberättelsen omfattar följande områden:

- Omvärldsanalys i riket inklusive kommunernas ekonomi, arbetsmarknaden, sjukstatistik, ekonomiska resultat för kommunen och kommunala bolag, befolkningsutveckling och arbetsmarknad i kommunen.
- Måluppfyllelse/God ekonomisk hushållning inklusive viktiga händelser
- Ekonomisk översikt och analys inklusive framtidsutsikter
- Nämndernas resultat

Analys och rättvisande bedömning av ekonomi och ställning. Årets resultat är positivt på 11,7 mnkr. Förvaltningsberättelsen innehåller uppgifter om pensionsåtagandet. Under avsnittet ekonomisk översikt och analys beskrivs och redovisas finansiella nyckeltal som ger uttryck för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. Här framgår att kommunen har uppnått de av kommunfullmäktige antagna finansiella målen. Förvaltningsberättelsen beskriver också hur ekonomin utvecklas de närmaste åren. Det saknas uppgift över de bokslutsprognoser som upprättats under året och de förväntade resultat som beräknades.

Händelser av väsentlig betydelse. Av förvaltningsberättelsen framgår på ett tydligt sätt vilka väsentliga händelser som inträffat under och delvis efter räkenskapsåret. Händelser av väsentlig betydelse återfinns också i nämndernas verksamhetsberättelser under rubriken "Årets verksamhet". Kommunövergripande fakta och bedömningar av mera allmän karaktär återfinns dessutom i avsnittet "Kommunstyrelsens ordförande".

Förväntad utveckling. I förvaltningsberättelsens avsnitt om befolkning framgår att befolkningen sedan år 2001 har ökat. Det vore önskvärt om detta utvecklades avseende hur detta kommer att påverka kommunens ekonomi och prioriteringar inom olika områden. I förvaltningsberättelsens avsnitt om "Framtidsutsikter" framgår den förväntade utvecklingen för kommunen i stort.

Den förväntade utvecklingen av kommunens verksamheter återfinns i respektive nämnds verksamhetsberättelse under rubriken "Utveckling och framtid".

Väsentliga personalförhållanden. Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro redovisas i enlighet med KRL 4:1 a, dvs frånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad. I övrigt lämnar den personalekonomiska redovisningen ett flertal uppgifter om personalen i form av diagram och verbal information. Avsnittet bör även utvecklas och omfatta arbetsmiljö, rehabilitering, personalrörlighet, förmåner etc.

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro redovisas i enlighet med KRL 4:1 a, dvs frånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad. Redovisningen innehåller även uppgifter från 2006 vilket möjliggör jämförelser. Vi ser positivt på att skillnader mellan olika förvaltningar avseende sjukfrånvaro redovisas. Skillnaderna bör dock kommenteras. I övrigt hänvisas till kommunens personalekonomiska redovisning.

Andra förhållanden som har betydelse för styrning och uppföljning av verksamheten. Detta område avser information och analys rörande prestationer, kvalitet och mål. Förvaltningsberättelsen innehåller en kortfattad beskrivning över hur kommunstyrelsen och nämnderna arbetar med styrning och uppföljning. Respektive nämnd beskriver måluppfyllelse under styrperspektiven brukare/kund, ekonomi, medarbetare, process/arbetsätt och utveckling/framtid. Utöver ekonomiska nyckeltal har endast ett fåtal nyckeltal redovisats. Olika typer av nyckeltal skulle vara relevant att visa från olika verksamhetsområden. Detta bör på ett tydligare sätt framgå av förvaltningsberättelsen. Sammantaget görs därför bedömningen att redovisningen av kvalitet och måluppfyllelse är bristfällig och kan utvecklas.

3.1.2 Investeringsredovisning

Vi har granskat att:

- investeringsredovisningen visar kommunens totala investeringsverksamhet
- investeringsredovisningen är uppställd enligt god redovisningssed
- beloppen i investeringsredovisningen överensstämmer med årets bokföring
- posterna i investeringsredovisningen är överförda till balansräkningen och finansieringsanalysen.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att investeringsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av årets investeringar.

Årets nettoinvesteringar uppgår till 89,2 mnkr (föregående år 43,7) mnkr inklusive avgiftsfinansierad verksamhet. Enligt budget 2008, inklusive kompletteringsbudgeten, uppgick planerade investeringar till 85,5 mnkr. Avvikelsen om -3,7 mnkr beror till stor del på att projekten för Simhallen och förskolan Linnea har överskridits samtidigt som överskott redovisas för va-verksamheten, gata och park, kommunstyrelsen och barn- och utbildningsnämnden.

Investeringsredovisningen redovisar större investeringar under året samt budget för det kommande året. Dock redovisas inte större investeringar över tiden. Vi anser att investeringsredovisningen bör utvecklas vidare så att det blir möjligt att följa totalkalkyl för större investeringar, årets investeringsutgift samt prognos för färdigställandet.

I investeringarna redovisas anslutningsavgifter med 2,0 mnkr. Enligt rådet för kommunal redovisning ska en anslutningsavgift betraktas som en intäkt och kommunens investeringsutgifter ska bruttoredo visas och skrivas av enligt plan på samma sätt som andra anläggningstillgångar. Anslutningsavgiften kan periodiseras i de fall då det rör sig om väsentliga belopp och bokföras som en förutbetalad intäkt.

3.1.3 Driftredovisning

Vi har granskat att:

- budgeterade och redovisade kostnader och intäkter redovisas i sammanfattning
- redovisade intäkter och kostnader överförs riktigt från den systematiska bokföringen
- samma periodiseringsprinciper gäller för både budget och redovisning
- jämförelse med tidigare år görs
- driftredovisningen är analyserad i förhållande till ekonomi och fastställda mål.

Bedömning och iakttagelser

Nämndernas resultat redovisas under finansiella rapporter i årsredovisningen, totalt för kommunen (exkl finansförvaltning) redovisas ett underskott gentemot budget på 6,5 mnkr. De största avvikelserna redovisas för barn- och utbildningsnämnden med ett underskott på 9,8 mnkr, medan kommunstyrelsen totalt redovisar ett överskott på 2,4 mnkr.

Vid granskningen konstaterades att kommunstyrelsen har i upplupna kostnader redovisat leverantörsfakturor på år 2009 som rätteligen borde belastat 2008 års resultat, 0,9 mnkr. Av den sammanställning av fakturor som tillställts revisionen har flertalet ett fakturadatum i december 2008. Driftredovisningen påverkas alltså ytterligare med 0,9 mnkr och kommunstyrelsens fastighetsavdelning som redovisar ett överskott med 0,2 mnkr kommer då att visa ett negativt resultat gentemot budget med minus 0,7 mnkr.

Anledningen till barn- och utbildningsnämndens underskott anges i årsredovisningen bl a bero på ett stort antal elever som är i behov av särskilt stöd, ökade kostnader för elever placerade hos annan huvudman samt att barnomsorgsavgifterna har varit överbudgeterade.

Med anledning av barn- och utbildningsnämndens årliga underskott anser revisorerna, likt föregående år, att nämnden uppvisar brister i den interna kontrollen.

3.1.4 Balanskrav

Vi har granskat:

- kommunens bedömning av om balanskravet har uppfyllts
- om det i förvaltningsberättelsen anges när och på vilket sätt man avser att göra den i kommunallagen (KL 8:5) föreskrivna reglering i de fall ett negativt resultat uppvisas
- om det i förvaltningsberättelsen lämnas upplysning om hur tidigare års negativa resultat har reglerats
- om det i förvaltningsberättelsen framgår skälen till att inte reglera ett negativt resultat, i de fall fullmäktige har beslutat att en sådan reglering inte ska ske.

Bedömning och iakttagelser

Kommunens resultaträkning ska utgöra utgångspunkt för avstämning mot kommunallagens krav på ekonomisk balans. Huvudprincipen är att realisationsvinster inte ska inräknas i intäkterna då avstämning mot balanskravet görs. Vad gäller realisationsförluster är huvudprincipen att dessa ska inräknas i kostnaderna. Med anledning av att balanskravet är relaterat till resultaträkningen har i förvaltningsberättelsen lämnats en redogörelse avseende avstämning mot balanskravet.

Balanskravsutredning 2005-2008

Mnkr

	2008	2007	2006	2005
Årets resultat enligt resultaträkningen	11,7	8,7	18,3	10,6
- avgår realisationsvinster	-6,8	-0,1		-0,4
- avgår jämförelsestörande	-0,7	-5,0		
Justerat resultat		3,6	18,3	10,2
Ingående resultat att återställa		0	0	-10,2
Resultat efter återställning	4,2	3,6	18,3	0

Resultatet har justerats med realisationsvinster (6,8 mnkr) och jämförelsestörande poster (0,7 mnkr). Den jämförelsestörande posten som frånräknats i balanskravsutredningen på 0,7 mnkr avser återbetalt bidrag Ljungbyheds flygplats, vilket inte kan anses vara en balanskravsjusterande post.

Balanskravsutredningen påverkas av de felaktigt upplupna kostnaderna, se avsnitt 3.1.3.

Vi instämmer i kommunens bedömning att balanskravet har uppfyllts.

3.1.5 God ekonomisk hushållning

Från och med år 2005 lagregleras att kommunens budget ska innehålla mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning både vad gäller verksamheten och ekonomin.

Vi har granskat:

- Måluppfyllelsen för fullmäktiges finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning
- Måluppfyllelsen för fullmäktiges verksamhetsmål som är av betydelse god ekonomisk hushållning

Bedömning och iakttagelser

I 2008 års budget har kommunfullmäktige med de finansiella målen fastslagit att:

- Årets resultat ska vara positivt så att det egna kapitalet inflationsskyddas och eventuella underskott täcks.
- Verksamhetens nettokostnader och finansnetto ska vara högst 98,3 % av skatteintäkter och bidrag.
- Medel skall i budget sättas av för framtida pensioner
- Låneskulden ska vid mandatperiodens slut 2010 inte överstiga 25 mnkr.

Förvaltningsberättelsen innehåller en samlad uppföljning av de finansiella målen. Årets resultat är positivt och det andra målet uppgick till 98,2 % vilket innebar att målet uppnåts. Det tredje målet uppnås också då inlösen av pensioner inklusive löneskatt har skett med totalt 5,3 mnkr under hösten 2008.

I förvaltningsberättelsen ingår ett fjärde finansiellt mål där det anges att ”låneskulden skall vid mandatperiodens slut 2010 inte överstiga 25 mnkr. Måluppfyllelsen kan inte bedömas förrän 2010. Låneskulden uppgår vid årsskiftet till 15,8 mnkr.

När det gäller lagstiftningen avseende god ekonomisk hushållning kan det generellt sägas att det är kommunfullmäktige som bestämmer vilka områden som är väsentliga och att det är styrsignalerna från fullmäktige som är grundläggande. Det innebär att fullmäktiges styr signaler i form av mål, riktlinjer eller uppdrag ska ge tillräcklig tydlighet till nämnderna för att dessa ska kunna utforma verksamheten i enlighet med fullmäktiges vilja.

I budgeten för år 2008 redovisas övergripande verksamhetsmål som har prioriterats såsom mest betydelsefulla för god ekonomisk hushållning. Vi anser dessa vara tillräckligt tydliga för att nämnderna ska kunna uppfatta viljan och ambitionen i dessa. I KRL 4 kap 5 § anges att förvaltningsberättelsen skall innehålla en utvärdering av om målen för en god ekonomisk hushållning har uppnåtts. Av förvaltningsberättelsen framgår att en utvärdering av verksamhetsmålen har gjorts. Förvaltningsberättelsen skulle vinna på en tydligare avstämning gentemot verksamhetsmålen.

Revisorerna bedömer att Klippans kommun kan anses uppfylla kraven på god ekonomisk hushållning avseende fullmäktiges finansiella mål och verksamhetsmål.

3.2 Resultaträkning

Resultaträkningen skall redovisa samtliga intäkter och kostnader och hur det egna kapitalet har förändrats under året (KRL 5:1).

Vi har granskat att:

- resultaträkningen är uppställd enligt KRL
- resultaträkningen i allt väsentligt redovisar årets samtliga externa intäkter och kostnader
- noter finns i tillräcklig omfattning och utgör specifikationer av resultaträkningens poster samt möjliggör avstämning mot balanskravet
- resultaträkningens innehåll är rätt periodiserat.

Bedömning och iakttagelser

Resultaträkningen är uppställd i enlighet med KRL och noter finns i tillräcklig omfattning.

Det är positivt att det framgår i resultaträkningen både kommunens och koncernens utfall då bolagen är en betydande del av den kommunala verksamheten. Av resultaträkningen framgår inte hur utfallet förhåller sig till 2008 års budget, vilket revisorerna anser ska framgå.

I årets resultat på 11,7 mnkr ingår en reavinst vid försäljning av fastigheten Mercurius samt har extra nedskrivningar skett med 9,8 mnkr för saneringsfastigheter och inventarier. Inlösen av pensionsskuld intjänad före 1998 har påverkat årets resultat med 5,3 mnkr, inkl löneskatt (föregående år 4,9 mnkr).

Nettokostnaderna och finansnettots andel av totala skatteintäkter har marginellt minskat från 98,4 % 2007 till 98,2 % 2008. Det av kommunfullmäktige beslutade finansiella målet att verksamhetens nettokostnader och finansnetto skall vara högst 98,3 % av skatteintäkter och bidrag har uppnåtts under 2008.

Nettokostnaderna ökade under 2008 med 5,4 % och totala skatteintäkterna med 5,8 %. Hänsyn ska tas till att det i nettokostnaderna ingår poster av engångskaraktär, försäljningar och avskrivningar. Vi instämmer i kommunstyrelsens bedömning att det är viktigt att ”*få struktur och ordning på barn- och utbildningsnämndens ekonomi, uppföljning, rutiner och spelregler*”.

Årets resultat påverkas av de felaktigt upplupna kostnaderna, se avsnitt 3.1.3.

Va-redovisning

Enligt va-lagen ska kommunerna upprätta separata resultat- och balansräkningar för va-verksamheten, vilket saknas för Klippans kommun. Från och med den 1 januari 2008 ska dessa kunna tillgängliggöras för att visa självfinansieringsgraden. Detta skulle enligt uppgift upprättats under 2008. Klippans kommun uppfyller därmed inte va-lagens krav. Va-verksamhetens resultat för 2008 uppgick enligt redovisning till 0,1 mnkr (föregående år 1,0 mnkr).

3.3 Balansräkning

Balansräkningen skall i sammandrag redovisa kommunens samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång (balansdagen). Ställda panter och ansvarsförbindelser skall tas upp inom linjen. (KRL 5:2)

Vi har granskat att:

- balansräkningen är uppställd enligt KRL
- noter finns i tillräcklig omfattning
- upptagna tillgångar, avsättningar och skulder existerar, tillhör kommunen och är fullständigt redovisade och rätt periodiserade
- tillgångar, avsättningar och skulder har värderats enligt principerna i KRL
- föregående års utgående balanser har överförts rätt som årets ingående balanser
- specifikationer till utgående balanser finns i tillräcklig omfattning
- årets resultat överensstämmer med resultaträkningen.

Bedömning och iakttagelser

Balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter.

Vi bedömer i allt väsentligt att tillgångarna, avsättningarna och skulderna existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade och har värderats enligt principerna i KRL.

Anläggningstillgångar

Nedskrivning av anläggningstillgångarna har i årets bokslut redovisats till 9,8 mnkr, Rickmansgården med 4,0 mnkr, Hästskon 3 och 4 med 2,0 mnkr, kv Brohällan 9 och 11 med 1,0 mnkr och Tegelbruksskolans inredning/investering med 2,8 mnkr.

Exploateringsfastigheter finns, likt tidigare år, bokförda som anläggningstillgångar under markreserv med 18,0 mnkr, vilket strider mot KRL. Exploateringsredovisningen ska redovisas inom omsättningstillgångar vilket innebär att en prövning av eventuella nedskrivningsbehov vid balansdagen (KRL 6 kap 7 §) ska göras. Vidare identifieras inte årets vinster/förluster samt att utfallet i investeringsredovisningen innehåller exploateringsverksamhet vilket inte är korrekt. En exploateringsredovisning är också viktig ur perspektivet av intern kontroll. Kommunstyrelsen bör tillse att det under 2009 upprättas en ändamålsenlig exploateringsredovisning.

Omsättningstillgångar

Exploateringsfastigheter

I omsättningstillgångar finns redovisat en utgående balans på 0,4 mnkr. Posten saknar en värdering på balansdagen. (Se under rubriken anläggningstillgångar)

Handkassor

Inom omsättningstillgångar redovisas ett antal handkassor till mindre belopp. Vid redovisning av handkassorna i samband med bokslut lämnas endast förteckning över de handkassor som finns samt vilket belopp de uppgår till. Vid inventering av handkassor skall underskrift alltid göras av två personer samt att de skall vara daterade för att säkerställa den interna kontrollen.

Stiftelser

Revisionen har flera år i rad påpekat att stiftelsernas redovisning inte ska finnas med i kommunens bokslut. Enligt engagemangssammanställning från Swedbank över kommunens tillgångar finns även stiftelserna medtagna. En stiftelse är en egen juridisk person och får ej sammanblanda sina räkenskaper med kommunens. Enligt stiftelselagen 2 kap.6 § får en stiftelse inte lämna penninglån till eller ställa säkerhet till förmån för förvaltaren. Enligt uppgift kommer stiftelsernas redovisning att förändras under 2009.

Bilagor/specifikationer

Projektredovisning

Revisionens påpekande föregående år kvarstår vad gäller en del av kommunens pågående projekt eftersom det saknas relevanta uppgifter för att kunna bedöma substansen i balansposterna. För att möjliggöra en korrekt bedömning av redovisade medel ska för samtliga projekt bifogas en sammanställning där följande uppgifter framgår:

- projektnamn
- projektansvarig
- bidragsgivare
- bidragssumma
- projektstart
- projektets avslut
- återstående medel på balansdagen

Även kopia på beslut om bidrag ska bifogas. Om beslut ej erhållits räcker det med kopia på ansökan. Beräkningsunderlag kan bifogas i de fall ansökan inte har gjorts.

3.4 Finansieringsanalys

I finansieringsanalysen skall kommunens finansiering och investeringar under räkenskapsåret redovisas (KRL 7:1).

Vi har granskat att:

- kassaflödesanalysen uppfyller kraven enligt KRL
- noter finns i tillräcklig omfattning
- kassaflödesanalysen innehåll överensstämmer med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen.

Bedömning och iakttagelser

Finansieringsanalysen/kassaflödesanalysen följer RKR:s rekommendation och redovisar löpande verksamhet, investeringar och finansiering. Kassaflödesanalysen mynnar ut i likvida medel vid årets slut.

Medel från den löpande verksamheten utgör 61,5 mnkr varav årets resultat har påverkat med 11,7 och utnyttjad checkräkningskredit med 11,2 mnkr samt av- och nedskrivningar med 37,1 mnkr. Nettoinvesteringarna uppgick till drygt 54 mnkr. Likvida medel har under 2008 ökat med 0,1 mnkr.

3.5 Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningens syfte är att ge en helhetsbild av kommunens ekonomiska åtaganden oberoende av i vilken juridisk form verksamheten bedrivs. (Rådets rekommendation)

Den sammanställda redovisningen skall innehålla en resultaträkning och en balansräkning som utgör en sammanställning av kommunens och de juridiska personernas resultat- och balansräkning. (KRL 8:2)

Det är god redovisningssed att inkludera en finansieringsanalys. (Rådets rekommendation)

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att den sammanställda redovisningen i all väsentligt upprättats i enlighet med KRL 8 kap. § 1-2, dvs. redovisar den ekonomiska ställningen och resultatet för den totala kommunala verksamheten inklusive sådan som bedrivs genom andra juridiska personer.

Syftet med den sammanställda redovisningen är att få en helhetsbild av kommunens ekonomi och åtaganden. Detta uppfylls enligt revisionens uppfattning med den sammanställda redovisning som Klippans kommun har upprättat.

I samband med elimineringar av skuld/fodringssaldon mellan kommunen och dess bolag har noterats att differenser föreligger. Exempelvis har Nårab inte redovisat kostnadsränta på koncernkontot 566 tkr. Rutiner bör införas som tillrättalägger differenser i kommande års bokslut.

Kommunens sammanställda redovisning omfattar inte Mølletofta i Klippan AB där kommunen äger 33 % av aktier. Bolaget har under året inte bedrivit någon operativ verksamhet. Under 2008 har överenskommelse träffats om att samägandet med PEAB ska upphöra.

3.6 Redogörelse för tillämpade redovisningsprinciper

... Om avvikelser görs från vad som följer av allmänna råd eller rekommendationer från normgivande organ på det kommunala området, skall upplysning om detta och om skälen för avvikelsen lämnas i en not. (KRL 1:3)

... Resultaträkningen, balansräkningen och finansieringsanalysen får kompletteras med upplysningar i noter. I så fall skall hänvisning göras vid de poster i resultaträkningen, balansräkningen till vilka upplysningarna hänförs. (KRL 3:2)

... Extraordinära intäkter och kostnader skall specificeras till storlek och art i en not. (KRL 5:5)

... Om principerna för värdering, klassificering eller indelningen i poster eller delposter ändrats, skall posterna för det närmast föregående räkenskapsåret räknas om ... Om det finns särskilda skäl och är förenligt med god redovisningssed, behöver omräkning eller ändring inte göras. Skälen för detta ska anges i not. (KRL 5:6)

... I samband med uppskrivningen av finansiella anläggningstillgångar skall det i en not lämnas upplysning om storleken på det uppskrivna beloppet. (KRL 6:6)

Principerna för värdering av tillgångar, avsättningar och skulder skall anges.

För posterna i årsredovisningen som avser tillgångar, avsättningar och skulder i utländsk valuta skall det anges enligt vilka principer beloppen har räknats om till svenska kronor. Uppgifterna enligt första och andra styckena får lämnas i not. (KRL 6:12)

Utöver KRL:s krav ställer RKR:s rekommendationer krav på tilläggsupplysningar. Flera rekommendationer hänvisar till Redovisningsrådet för publika företags rekommendationer, vilka oftast har omfattande krav på tilläggsupplysningar.

Om kommunens redovisningsprinciper avviker från god redovisningssed ska upplysning om detta och skälen för avvikelsen lämnas i en not (se KRL 1:3). Av kommunens egen bedömning av tillämpade redovisningsprinciper framgår att kommunen delvis avviker från rekommendation/information om god redovisningssed enligt följande;

- Redovisning av hyres-/leasingavtal
- Värdering och upplysning om pensionsförpliktelser
- Redovisning av kommunala anslutningsavgifter
- Korttidsinventarier och inventarier av mindre värde

Kommunen avviker också från god revisionssed vad gäller kostnader hänförliga till år 2008 men som kommer att redovisas år 2009.

När avvikelser sker från rekommendation/information, som lämnats av Rådet för kommunal redovisning, ska detta anges i kommunens årsredovisning.

Kommunens egen bedömning av tillämpade redovisningsprinciper framgår av bilaga.

3.7 Nämndernas redovisning av sitt uppdrag

Av KL 3:15 framgår att nämnderna ska redovisa till fullmäktige hur de fullgjort sina uppdrag, samt att fullmäktige beslutar om omfattningen av redovisningen och formerna

Vi har övergripande granskat att:

- redovisningarna är utformade i enlighet med kommunens anvisningar
- redovisningarna ger en rättvisande bild av verksamhetens utfall i förhållande till fullmäktiges uppdrag.

Bedömning och iakttagelser

Redovisning av målen för verksamheten samt graden av måluppfyllelse görs utifrån de instruktioner som åtföljs uppdragen/åtaganden som kommunfullmäktige beslutat om i budgeten.

Vi menar att nämndernas redovisningar i stort sett redovisar utfallet av årets verksamhet i förhållande till fastställda mål och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Revisionen bedömer att redovisningen till viss del är strukturerad på ett sådant sätt att den är relevant och svarar mot de styrsignaler som framgår av budget 2008.

Nämnderna följer i stort sett den struktur som är angiven. Respektive nämnd beskriver måluppfyllelse under styrperspektiven medborgare/kund, ekonomi, medarbetare, process/arbetssätt och utveckling/framtid. Räddningsnämnden redovisar dock inte alla inriktningsmål.

Information om kvalitet och måluppfyllelse finns i varierande grad i verksamhetsberättelserna från respektive förvaltning. Där återfinns i första hand en redovisning av prestationer. Kopplingen mellan ekonomi, prestationer och kvalitet är svag. I kommunfullmäktiges uppdrag till kommunstyrelsen och nämnderna framgår att två typer av mål ska användas. **Inriktningsmål** är mål att *sträva* mot som nämnden *bedömer* måluppfyllelse gentemot. **Resultatmål** är mål att *uppnå* vid en viss tid som nämnden *mäter* måluppfyllelse gentemot.

Nämndernas redovisning av sitt uppdrag innehåller i huvudsak verksamhetsmål uttryckta som inriktningsmål. Det finns flera exempel där verksamhetsmålen utformning saknar styrbarhet och där kopplingen till bedömning av måluppfyllelse är svag eller obefintlig. Några resultatmål redovisas inte. Revisionen anser att förvaltningsberättelsen skulle vinna på om nämndernas resultatmål fanns med i förvaltningsberättelsen. Redovisningen skulle också vinna på om det fanns en beskrivning av resultatutveckling för angivna mål. Verksamhetsmål redovisas i jämförelse med åren 2005-2007. I förvaltningsberättelsen framgår att servicegarantier för medborgarna har tagits fram gällande från 2009. Dessa kan med fördel redovisas under respektive nämnd tillsammans med måluppfyllelse.

Analys av orsaker till redovisad budgetavvikelse och genomförda åtgärder redovisas för alla nämnder. Analys avseende underskottet inom barn- och utbildningsnämnden behöver utvecklas. Vilken volymutveckling som avses inom socialnämndens handikappomsorg kan också förtydligas.